

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ПИСМЕН КОНКУРСЕН ИЗПИТ ПО МАТЕМАТИКА I

18 юни 2016 г.

ТЕМА №1.

ОТГОВОРИ И ПРИМЕРНИ РЕШЕНИЯ НА ЗАДАЧИТЕ

Максималният брой точки от трите части на изпита е 100.

Правилно отбелязаният отговор на всяка задача от 1. до 10. се оценява с 2 точки, а на всяка задача от 11. до 20. – с 3 точки.

1.

11.

2.

12.

3.

13.

4.

14.

5.

15.

6.

16.

7.

17.

8.

18.

9.

19.

10.

20.

Правилно попълненият отговор на всяка задача от 21. до 25. се оценява с 4 точки.

21.	$\frac{3}{4}$
22.	$x = 2, x = 6$
23.	5 месеца
24.	6 см
25.	$CL = 5\sqrt{7}$

Пълното решение на всяка задача от 26. до 28. се оценява с 10 точки.

Задача 26. Да се реши уравнението $(x^2 + 2x)^2 - 2|x^2 + 2x| - 3 = 0$.

Решение: Въвеждаме ново неизвестно $t = |x^2 + 2x|$ ($t \geq 0$), след което даденото модулно уравнение се свежда до квадратното уравнение $t^2 - 2t - 3 = 0$, чиито корени са $t_1 = -1$, $t_2 = 3$.

След връщане към неизвестното x получаваме уравненията $|x^2 + 2x| = -1$, $|x^2 + 2x| = 3$. Уравнението $|x^2 + 2x| = -1$ няма корени ($t \geq 0$), а $|x^2 + 2x| = 3$ е еквивалентно на $x^2 + 2x = -3 \cup x^2 + 2x = 3$. Първото от квадратните уравнения няма реални корени, а корените на второто са $x_1 = 1$, $x_2 = -3$. Така окончателно получаваме, че числата $x_1 = 1$, $x_2 = -3$ са решения на даденото модулно уравнение.

Задача 27. С помощта на цифрите $\{0, 1, 2, 3, 4\}$ е съставено четирицифрено число с неповтарящи се цифри. Колко такива числа могат да се образуват? Каква е вероятността съставеното число да е четно?

Решение: Броят на всички четирицифрени числа, които могат да се образуват с помощта на дадените цифри е:

I. $4 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 = 96$ (за първата позиция – цифрата на хилядите имаме 4 възможности – всички цифри без 0, за цифрата на стотиците – 4 възможности – всички цифри без вече избраната цифра на хилядите и т.н.).

II. $V_5^4 - V_4^3 = 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 - 4 \cdot 3 \cdot 2 = 96$ (от броя на всички четирицифрени числа, записани с $\{0, 1, 2, 3, 4\}$ вадим броя на тези, които започват с 0, т.е. на трицифрените, образувани с цифрите $\{1, 2, 3, 4\}$).

Броят на четните четирицифрени числа с неповтарящи се цифри, записани с помощта на $\{0, 1, 2, 3, 4\}$ се намира по следния начин:

I. Последната цифра на четно четирицифрено число, образувано с цифрите $\{0, 1, 2, 3, 4\}$ може да бъде някоя от $\{0, 2, 4\}$, т.е. три на брой. Така за последната цифра имаме три възможности, за препоследната – 4 възможности (всичките 5 цифри без вече избраната последна) и т.н., т.е. броят на числата от този вид е $2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 3 = 72$, но тук сме броили и числата, започващи с нула. Сега от тази бройка трябва да извадим $2 \cdot 3 \cdot 2 = 12$ – броят на трицифрените четни числа, съставени с цифрите $\{1, 2, 3, 4\}$ (първата цифра на четирицифреното число е нула). Имаме $2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 3 - 2 \cdot 3 \cdot 2 = 72 - 12 = 60$.

II. Всички различни четни четирицифрени числа с неповтарящи се цифри, които могат да се съставят с тези цифри са:

- 1) ако 0 е последна – $V_4^3 = 4 \cdot 3 \cdot 2 = 24$;
- 2) ако 2 или 4 е последна – по $V_4^3 - V_3^2 = 4 \cdot 3 \cdot 2 - 3 \cdot 2 = 18$.

Следователно всички такива четни числа са: $24 + 2 \cdot 18 = 60$.

III. Всички различни четни четирицифрени числа с неповтарящи се цифри, които могат да се съставят с тези цифри са:

- 1) ако 0 е последна – $V_4^3 = 4 \cdot 3 \cdot 2 = 24$;

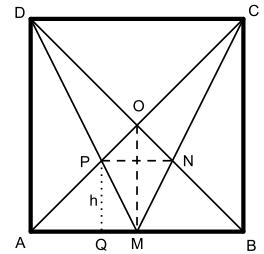
2) ако 2 или 4 е последна – тогава за първата (на хилядите) цифра имаме 3 възможности (всички цифри без тази на последно място и нулата), за следващата цифра – 3 (две цифри са вече избрани) и за последната (цифрата на десетиците) остават 2 възможности, т.е. броят на числата е $3 \cdot 3 \cdot 2 = 18$.

Следователно всички такива четни числа са: $24 + 2 \cdot 18 = 60$.

Окончателно търсената вероятност е:

$$P = \frac{\text{бр. благоприятни възможности}}{\text{бр. всички възможности}} = \frac{60}{96} = \frac{5}{8} = 0,625.$$

Задача 28. Даден е квадрат $ABCD$ с лице $S_{ABCD} = 2016$, за който с M е означена средата на страната AB , а O , N и P са съответно пресечните точки на AC и BD , BD и CM и AC и DM . Да се намери лицето на четириъгълника $MNOP$.

Решение: Нека $AB = a$ и $S_{ABCD} = S$. Разглеждаме ΔABD в него отсечките AO и DM са медиани, следователно точката P е медицентър за този триъгълник и $DP : PM = 2 : 1$, аналогично имаме $CN : NM = 2 : 1$. (Последните две отношения следват още от $AM = MB$ и факта, че AP и BN са ъглополовящи, съответно в триъгълниците ΔAMD и ΔBMC .)

I. От $CN : NM = 2 : 1$ и $DP : PM = 2 : 1$ имаме $\Delta CDM \sim \Delta NPM$, $PN \parallel CD$ и $\frac{PN}{CD} = \frac{MP}{MD} = \frac{1}{3}$, т.e. $PN \parallel \frac{CD}{3}$. Понеже OM е средна отсечка в ΔABD , то $OM \parallel \frac{AD}{2}$.

Така в четириъгълника $MNOP$ имаме $OM \perp PN$ и за лицето му получаваме

$$S_{MNPQ} = \frac{OM \cdot PN}{2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{AD}{2} \cdot \frac{CD}{3} = \frac{1}{12}S = \frac{2016}{12} = 168.$$

II. Нека $PQ = h$ е височина в ΔAMP . Тогава от $\Delta MPQ \sim \Delta MDA$ имаме $\frac{h}{AD} = \frac{MP}{MD} = \frac{1}{3}$, т.e. $h = \frac{a}{3}$ и $S_{AMP} = \frac{AM \cdot h}{2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{a}{2} \cdot \frac{a}{3} = \frac{S}{12}$. Аналогично $S_{BMN} = \frac{S}{12}$. За лицето на ΔABO имаме $S_{ABO} = \frac{AB \cdot OM}{2} = \frac{1}{2} \cdot a \cdot \frac{a}{2} = \frac{S}{4}$. Сега имаме $S_{MNPQ} = S_{ABO} - S_{AMP} - S_{BMN} = \frac{S}{4} - \frac{S}{12} - \frac{S}{12} = \frac{S}{12}$. Следователно $S_{MNPQ} = 168$.